

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om gottgörelsen till republikens president

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om gottgörelsen till republikens president. Enligt regeringsformen fastställs beloppet av den årliga gottgörelsen till republikens president genom lag, och gottgörelsen kan inte under tiden för presidentens uppdrag ökas eller minskas. Gottgörelsen fastställdes senast genom en lag som trädde i kraft den 1 mars 1994, varvid även republikens presidents representationsanslag

fastställdes. Eftersom både lönenivån och kostnadsnivån har stigit väsentligt sedan mars 1994 är det nödvändigt att justera gottgörelsen och representationsanslaget för den ämbetsperiod för republikens president som börjar den 1 mars 2000.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2000 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft den 1 mars 2000.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I 26 § regeringsformen föreskrivs att republikens president för sitt ämbetsuppdrag uppbär en årlig gottgörelse, vars belopp fastställs genom lag och som inte under tiden för presidentens uppdrag kan ökas eller minskas. Beträffande den gottgörelse som tillkommer republikens president bestäms i en lag (39/1994) som gäller sedan den 1 mars 1994. Enligt lagen är den årliga gottgörelsen till republikens president 558 000 mk, och utöver detta betalas till honom 900 000 mk om året för representation. Dessutom har presidenten bostad i ett hus som tillhör staten och vars underhåll, uppvärmning och belysning samt inredning bekostas och för vilken den behövliga personalen avlönas med allmänna medel. Presidentens gottgörelse och representationsanslag samt bostadsförmåner är fria från all skatt.

Sedan den första lagen om den gottgörelse, som tillkommer presidenten gavs den 25 juli 1919 har lagen förnyats tio gånger, varvid beloppen av gottgörelsen och representationsanslaget har justerats med anledning av förändringarna i löne- och kostnadsnivån.

I denna proposition föreslås att en ny lag om gottgörelsen till republikens president

stiftas för den ämbetsperiod som börjar den 1 mars 2000 och att gottgörelsen samtidigt justeras i proportion till förändringarna i lönenivån samt representationsanslaget i proportion till förändringarna i kostnadsnivån. När höjningen beräknas bör det beaktas att löne- och kostnadsnivån torde stiga även under den kommande ämbetsperioden.

Enligt 26 § regeringsformen har det inte varit möjligt att ändra republikens presidents årliga gottgörelse under tiden för presidentens uppdrag. I den nya grundlagen som träder i kraft den 1 mars 2000 ingår ingen motsvarande bestämmelse och det torde således vara möjligt att ändra gottgörelsen under presidentens ämbetsperiod.

I fråga om gottgörelsen till republikens president har främst beaktats förändringarna i statsministerns arvode och i vilken proportion republikens presidents gottgörelse står till det. Sedan 1993 har statsministerns arvode stigit med 8,6 %. Republikens presidents representationsanslag och förändringarna i det har jämförts med utvecklingen i levnads-kostnadsindex under samma tid. Levnads-kostnadsindex har från juli 1993 till februari 1999 stigit med 76 poäng eller 5,6 %. Med representationsanslaget täcks bl.a. kostnaderna för den stora mottagningen på självstän-

dighetsdagen. De kontinuerligt utvidgade internationella kontakterna ökar behovet av representationsanslag.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås med beaktande av ändringarna av statsministerns arvode att gottgörelsen höjs till 606 000 mk om året. Samtidigt föreslås att representationsanslaget till följd av dels stegringen i levnadskostnadsindex, dels tilläggskostnaderna på grund av det ökande behovet av representation höjs till 950 000 mk om året.

Det föreslås att bestämmelserna om republikens presidents bostadsförmån samt om skattefrihet för gottgörelsen, representationsanslaget och bostadsförmånen skall kvarstå oförändrade. Detta föreslås särskilt av den anledningen att skattefriheten har bevarats i fråga om republikens presidents pension och familjepension samt föreslagits omfatta även de förmåner som tillkommer presidenter som har gått i pension. Bestämmelser om de förmåner som avses ovan föreslås ingå i lagen om republikens presidents rätt till pension. En regeringsproposition med förslag till ändring av 1 § i

nämnda lag (RP 23/1999) avläts till riksdagen den 11 juni 1999.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Den föreslagna höjningen av gottgörelsen till republikens president föranleder en tilläggskostnad på 48 000 mk om året och den föreslagna höjningen av representationsanslaget en tilläggskostnad på 50 000 mk om året. Dessa tilläggskostnader har beaktats i budgetpropositionen för 2000 som har förelagts riksdagen den 1 september 1999.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2000. Genom den upphävs den gällande lagen om gottgörelsen till republikens president.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om gottgörelsen till republikens president

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Den årliga gottgörelse som republikens president uppbär för sitt ämbetsuppdrag är 606 000 mark. Dessutom utges till presidenten 950 000 mark om året för representation. Presidenten skall därtill ges bostad i ett hus som tillhör staten och vars underhåll, uppvärmning och belysning samt inredning bekostas och för vilken den behövliga personalen avlönas med allmänna medel.

Presidentens gottgörelse och representationsanslag samt bostadsförmåner är fria från all skatt.

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2000. Genom denna lag upphävs lagen den 14 januari 1994 om gottgörelsen till republikens president (39/1994).

Helsingfors den 24 september 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Statsminister Paavo Lipponen

